

Skole og Samfunds undersøgelse af Skolebestyrelsesvalget 2006

Indsamlingen af data er afsluttet pr. 4. april 2006.

1. HVOR MANGE SKOLER, FORÆLDRE OG ELEVER DÆKKER UNDERSØGELSEN?

Antallet af skoleledere, der har besvaret spørgeskemaet, er 1.106. Af de 1.106 deltagende skoleledere har 1.099 angivet det præcise elevtal for deres skole. I alt har de 1.099 skoler 404.348 elever.

Af de 1.106 skoleledere har 1.022 opgivet antallet af stemmeberettigede forældre på deres skole. De 1.022 skoler har i alt 508.519 stemmeberettigede forældre. Et anslået antal for samtlige stemmeberettigede forældre på alle 1.106 skoler, der har besvaret undersøgelsens øvrige spørgsmål, kan fås ved at udregne det gennemsnitlige antal stemmeberettigede forældre og benytte dette gennemsnit som en anslået værdi for de manglende svar på de resterende 84 skoler.

Først findes gennemsnittet:

Antal stemmeberettigede forældre (508.519) / antal skoler med angivet antal stemmeberettigede forældre (1.022) = **gens. antal stemmeberettigede forældre pr. skole (497,5724)**

Et rimeligt mål for det samlede antal stemmeberettigede forældre på de i alt 1.106 skoler kan udregnes ved at multiplicere forskellen (84) mellem det samlede antal skoler (1.106) og antallet af skoler, der har angivet antallet af stemmeberettigede forældre (1.022) med det gens. antal stemmeberettigede forældre pr. skole (497,57):

$$(1.106 - 1.022 = 84) \times 497,5724 = 41.796,081 \approx \underline{41.796}$$

Dette tal er en anslået værdi for antallet af stemmeberettigede forældre på de 84 skoler, hvor antallet af stemmeberettigede forældre ikke er oplyst. Denne værdi (41.796) kan nu lægges til værdien for de 1.022 skoler, der *har* angivet antallet af stemmeberettigede forældre.

Således kan det anslås, at spørgsmålene i undersøgelsen dækker 1.106 skoler med i alt $508.519 + 41.796 = \mathbf{550.315}$ stemmeberettigede forældre.

Samme type udregning er gennemført for at tage højde for de 7 skoler, der ikke er opgivet elevtal for. Det gennemsnitlige elevtal for de deltagende skoler er:

Antal elever (404.348) / antal skoler (1.099) = **gens. antal elever (367,92356 \approx 367,92)**

$$(1.106 - 1.099 = 7) \times 367,92 = 2.575,4649 \approx \mathbf{2.575 \text{ elever}}$$

Undersøgelsen dækker således i alt 404.348 (1.099 skoler, egen angivelse) + 2.575 (7 skoler, estimat) = **406.923 elever.**

Forholdet mellem det gens. antal stemmeberettigede forældre og det gens. elevtal er $497,57 / 367,92 = 1,3523798 \approx 1,35$ stemmeberettigede forældre pr. elev.

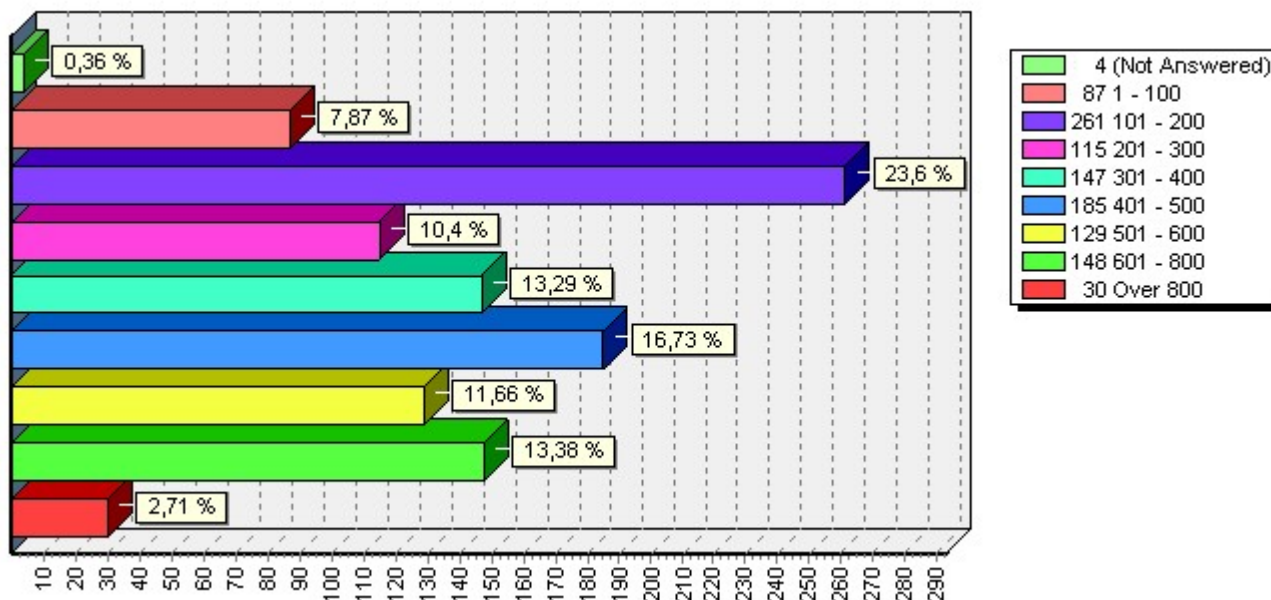
Opsummering:

1.106 skolelederes svar indgår i undersøgelsen. De 1.106 skoler udgør ca. 65,4 % af landets ca. 1.690 folkeskoler. Skolerne i denne undersøgelse repræsenterer i alt 406.923 elever og omkring

550.315 stemmeberettigede forældre. Antallet af elever, som undersøgelsen dækker, udgør ca. 67,8 % af det samlede elevtal på ca. 600.000¹ (2004/05) i Folkeskolen fra bh. kl. til 10. klasse.

2. SKOLERNES ELEVTAL

Figur 1: Hvor mange elever går der på skolen? (placér i interval), n = 1.102

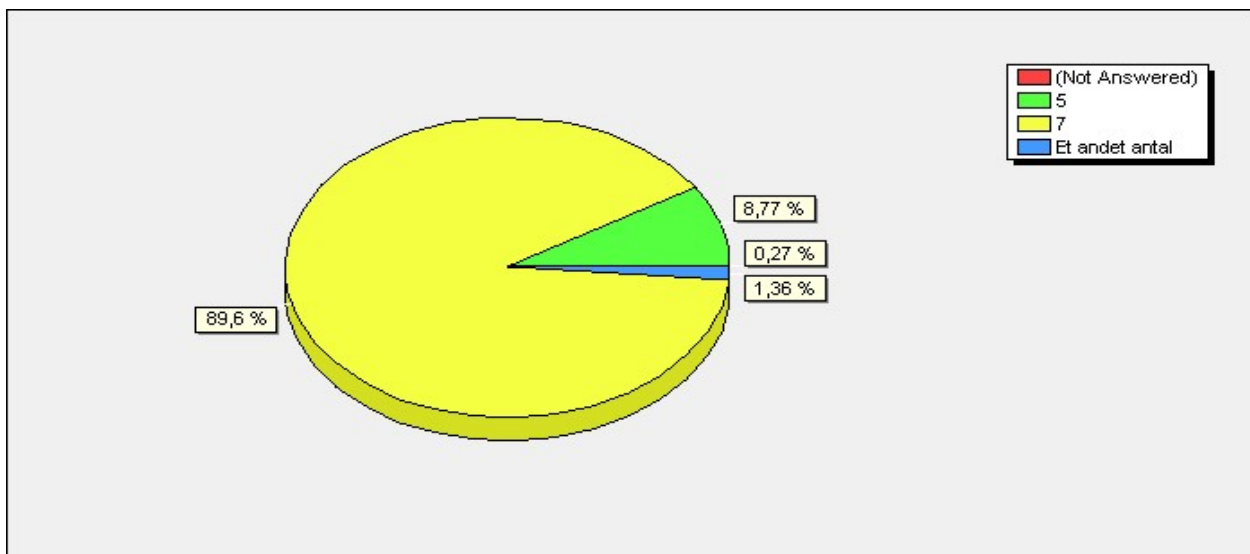
I Figur 1 ses skoleledernes indplacering af egen skole i intervaller efter elevtal.

3. ANTALLET AF FORÆLDREVALGTE SKOLEBESTYRELSESMEDLEMMER

Som det fremgår af Figur 2, vælges der på langt de fleste skoler (9 ud af 10) 7 skolebestyrelsesmedlemmer blandt forældrene. På ca. 9 % af skolerne vælges kun 5 – typisk på mindre skoler – mens der på ganske få skoler (1,36 %) vælges et andet antal.

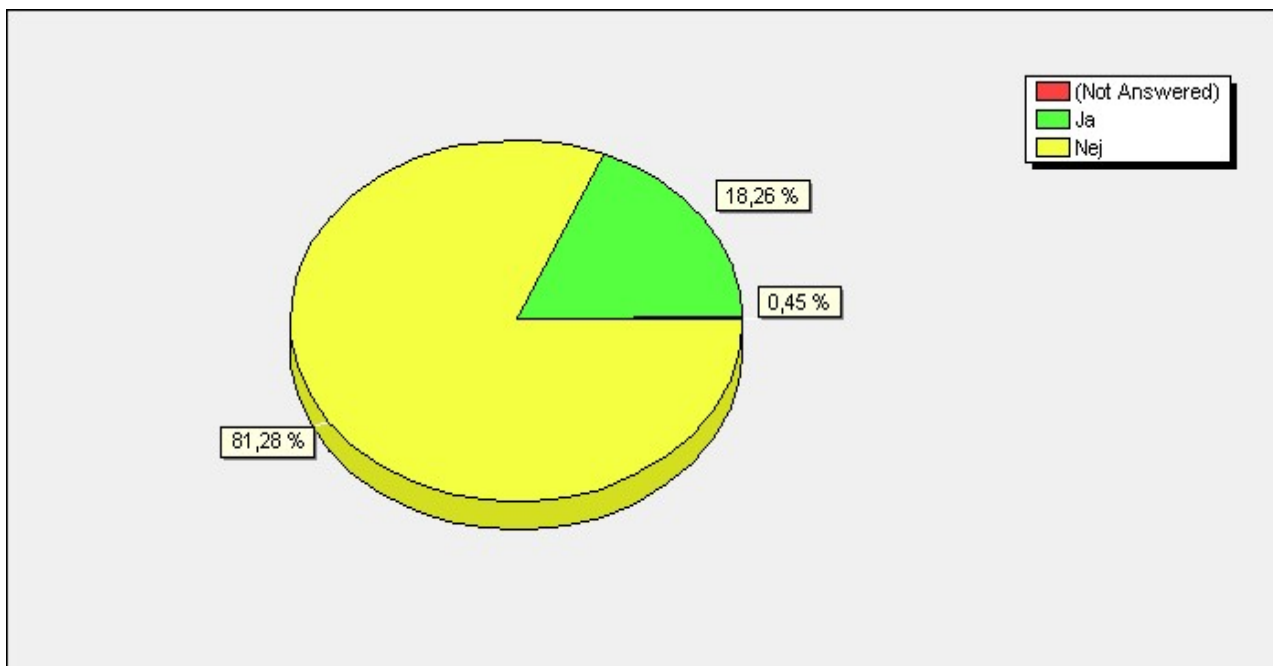
Figur 2: Hvor mange forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer er der i skolebestyrelsen? n = 1.103

¹ Kilde: Undervisningsministeriet, Grundskole nøgletal - Klasser og elever 1999/00 - 2004/05.
http://www.uddannelsesstatistik.dk/pls/www_ndb/ndb?z_action=tabel&z_rapportid=88459282

4. FORSKUDTE VALG

Figur 3: Er der tale om forskudte valg? n = 1.101

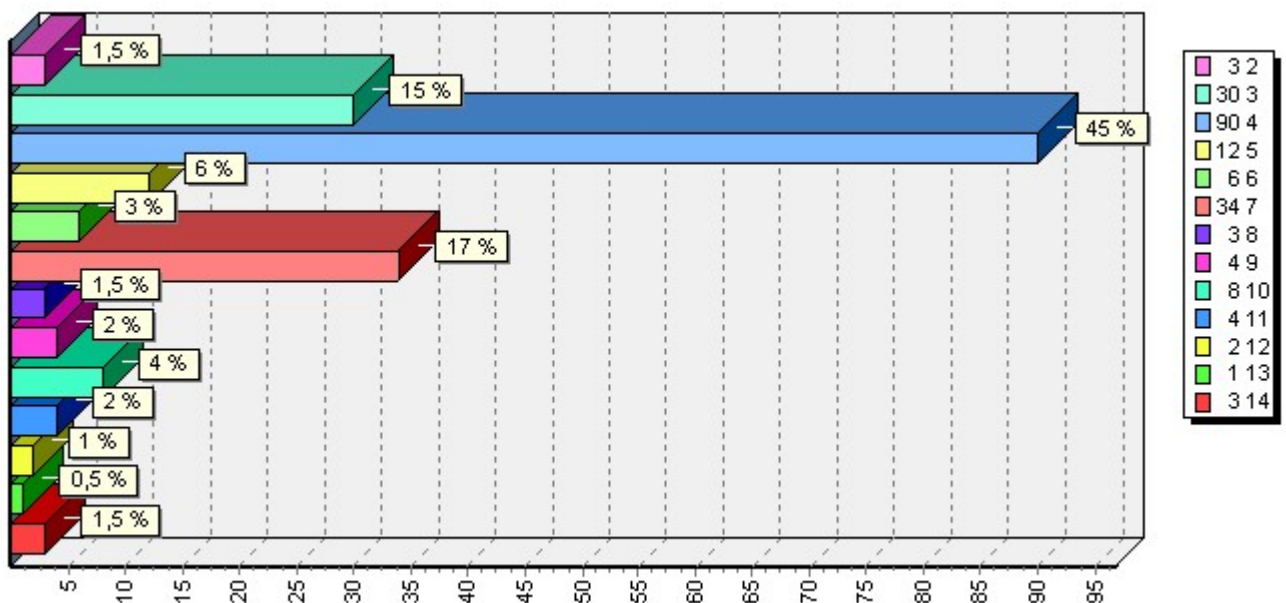

På de fleste skoler (81,28 %) er alle forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer på valg hvert fjerde år. På 18,26 % af skolerne er der imidlertid tale om såkaldte forskudte valg, dvs. at en del af pladserne i skolebestyrelsen er på valg på et tidspunkt mellem de normale afholdelsestidspunkter for skolebestyrelsesvalgene hvert fjerde år. De gælder bl.a. for en række skoler, der kun har f.eks. bh. klasse til 6. klasse el. lign.

De 18,26 % af skolelederne, der svarede, at der var tale om forskudte valg på deres skole, blev desuden spurgt om, hvor mange kandidater, der er på valg. Svarene fra 200 af i de 202 skoler med forskudte valg fremgår af Figur 4 nedenfor.

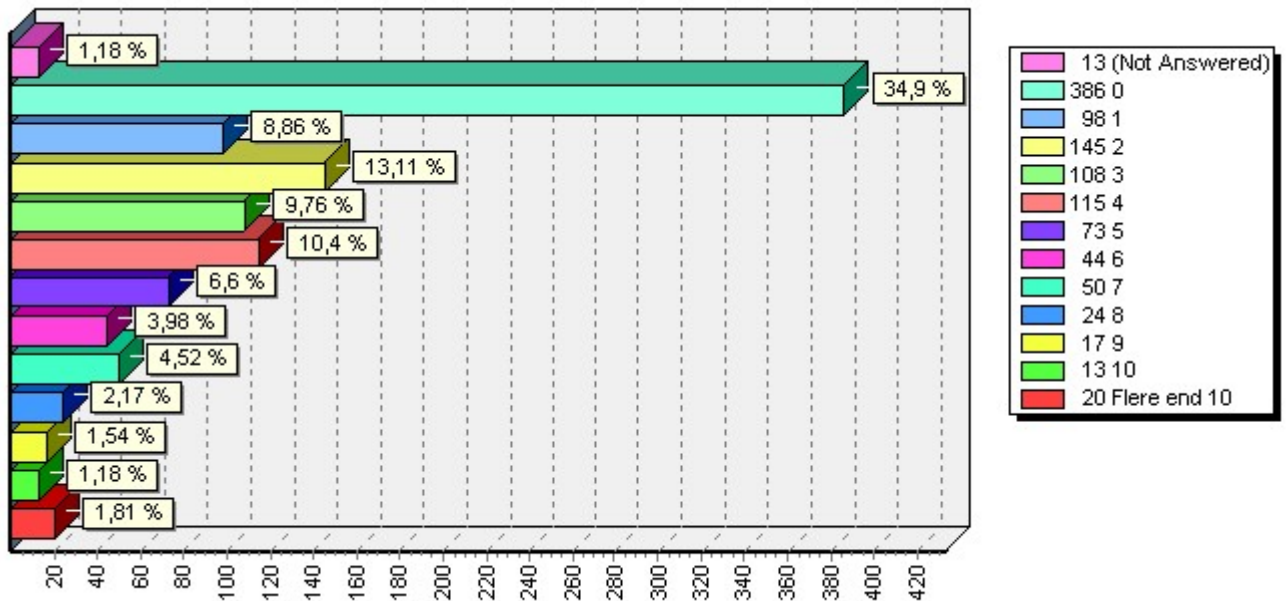
I alt er der 1.042 kandidater på valg på disse skoler. Det mest almindelige er, at der er 4 kandidater på valg (45 %), 7 kandidater på valg (17 %) eller 3 kandidater på valg (15 %).

Figur 4: Hvad er antallet af kandidater på valg? n = 200

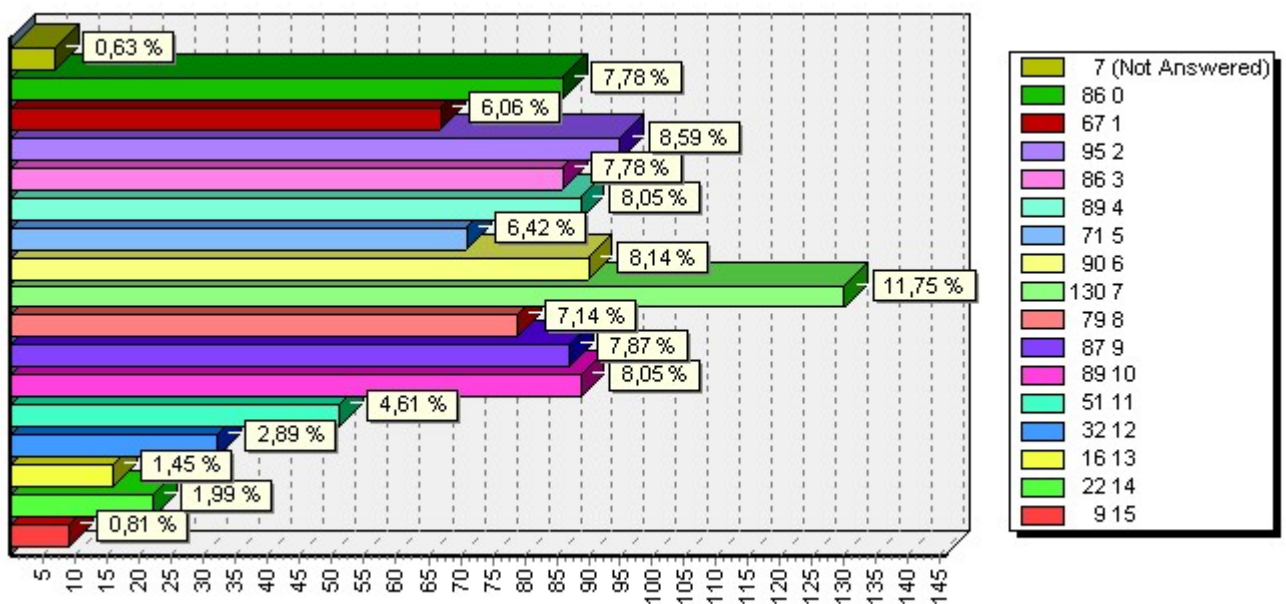
5. HVOR MANGE KANDIDATER ER BLEVET OPSTILLET OG HVORNÅR?

Figur 5: Hvor mange kandidater blev opstillet før valg mødet? n = 1.093

Figur 5 viser fordelingen af antallet af kandidater, der er blevet opstillet *før* valgmødet. På ca. 35 % (386) af skolerne blev der ikke opstillet kandidater før valgmødet. Samlet er der på de 1.093 skoler, som har besvaret spørgsmålet, blevet opstillet mindst 2.846 kandidater før valgmøderne, dvs. 2,6 kandidater i gennemsnit.

Figur 6: Hvor mange kandidater blev opstillet på valgmødet? n = 1.099

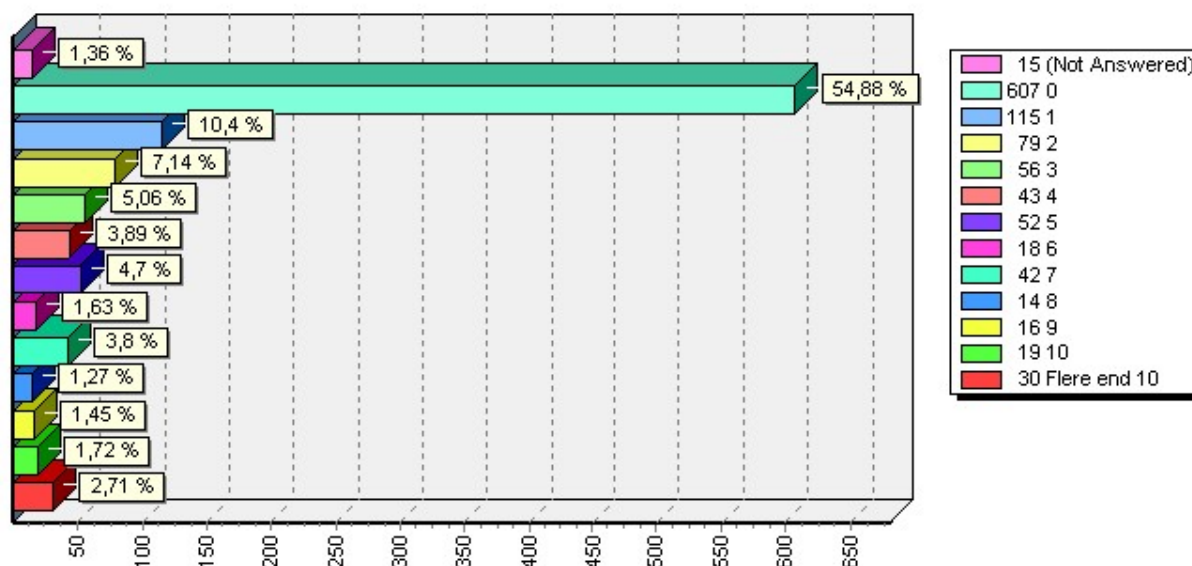

Figur 6 viser fordelingen af antallet af kandidater opstillet *på* selve valgmødet. Fordelingen er forholdsvis jævn, når det gælder fordelingen på skoler, hvor der er blevet opstillet 0 – 10 kandidater

på valgmødet. Det fremgår dog, at der på ca. 12 % af skolerne er blevet opstillet 7 kandidater på valgmødet.

Samtidig kan det ses, at det ikke er så almindeligt, at der opstilles mere end 10 kandidater på selve valgmødet. Det samlede antal kandidater, der er blevet opstillet på valgmøderne på de 1.099 skoler er 6.577 – gennemsnitligt 6 (5,98) kandidater pr. skole.

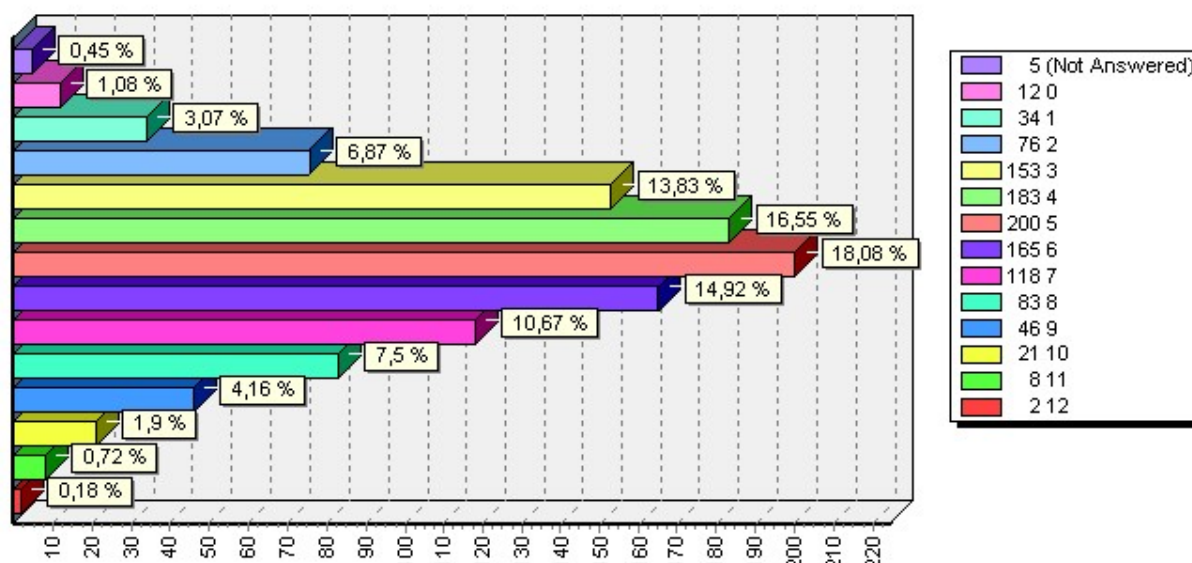
Figur 7: Hvor mange kandidater er blevet opstillet efter valgmødet? n = 1.091

Foreløbig kan det således konkluderes, at der mindst er blevet opstillet $2.846 + 6.577 + 2.051 = 11.474$ kandidater til skolebestyrelsesvalget. Heraf er 24,80 % blevet opstillet *før* valgmødet, 57,32 % er blevet opstillet *på* selve valgmødet og 17,88 % er blevet opstillet *efter* valgmødet. Ses antallet af opstillede kandidater (11.474) i forhold til det anslåede antal stemmeberettigede forældre (550.315) på de i alt 1.106 skoler, så udgør andelen af forældre, der stiller op til skolebestyrelsesvalget 2,08 % af alle stemmeberettigede forældre på skolerne. I gennemsnit er der opstillet 10,37 kandidater pr. skole.

6. FORDELINGEN PÅ KØN BLANDT KANDIDATERNE

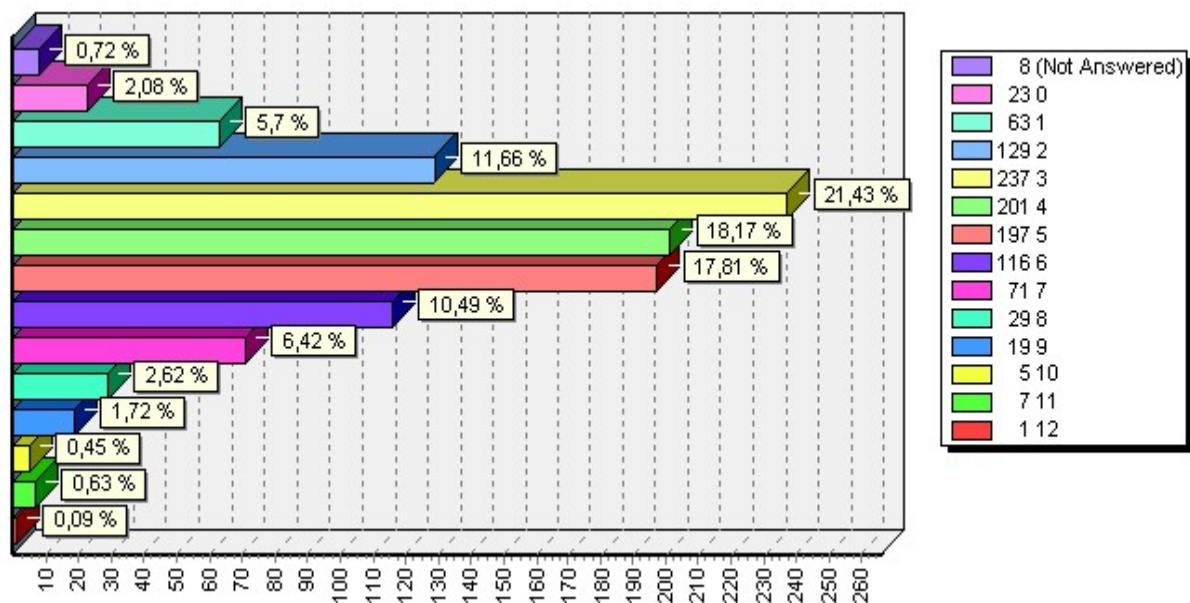
Figur 8 viser fordelingen af antallet af kvindelige kandidater, der er opstillet på de enkelte skoler. Det ses, at det mest almindelige er, at der er opstillet 3 til 7 kvindelige kandidater. I alt er der opstillet 5.613 kvinder til skolebestyrelsesvalgene på de 1.101 skoler, dvs. ca. 5,1 i gennemsnit.
 Figur 8: Hvor mange kvindelige kandidater er opstillet? n = 1.101

Figur 9 nedenfor viser tilsvarende fordelingen af antallet af mandlige kandidater på de enkelte skoler. Det mest almindelige er, at der er opstillet mellem 2 og 6 mandlige kandidater til valget. I alt er der opstillet 4.556 mænd på de 1.098 skoler, der har besvaret spørgsmålet (4,15 i gennemsnit).

Således lader det til, at kvinder i højere grad end mænd stiller op til skolebestyrelsesvalget. Samlet udgør antallet af mandlige og kvindelige kandidater 10.169 personer – heraf er 55,2 % kvinder og 44,8 % mænd – dvs. ud af 20 opstillede kandidater er de 9 mænd og de 11 kvinder.

Figur 9: Hvor mange mandlige kandidater er opstillet? n = 1.098

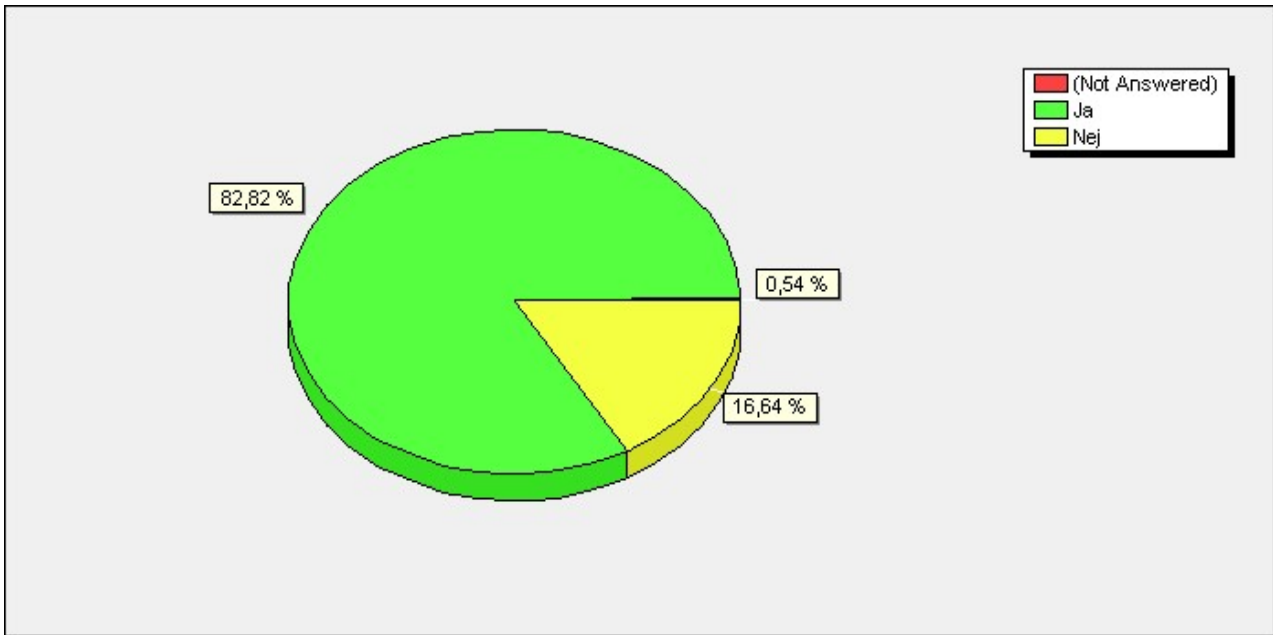
Dette samlede antal kandidater på 10.169, opgjort på baggrund af skoleledernes angivelser af antallet af opstillede mandlige og kvindelige kandidater, er lavere end det samlede antal opstillede kandidater, udregnet i afsnit 5 ovenfor, på 11.474.

Denne forskel på 1.305 kandidater kan skyldes, at der muligvis indgår en grad af skøn fra skoleledernes side i forhold til spørgsmålene. For en ordens skyld skal også det samlede antal mandlige og kvindelige kandidater (10.169) ses i forhold til det anslåede antal stemmeberettigede forældre på skolerne i undersøgelsen (550.315). Udregnet på denne måde, udgør kandidaterne kun 1,85 % af de stemmeberettigede.

Andelen af kandidater i forhold til det samlede antal stemmeberettigede forældre må med rimelig sikkerhed forventes at ligge på ret tæt på 2,0 % (1,85 % – 2,08 %).

7. FREDSSVALG

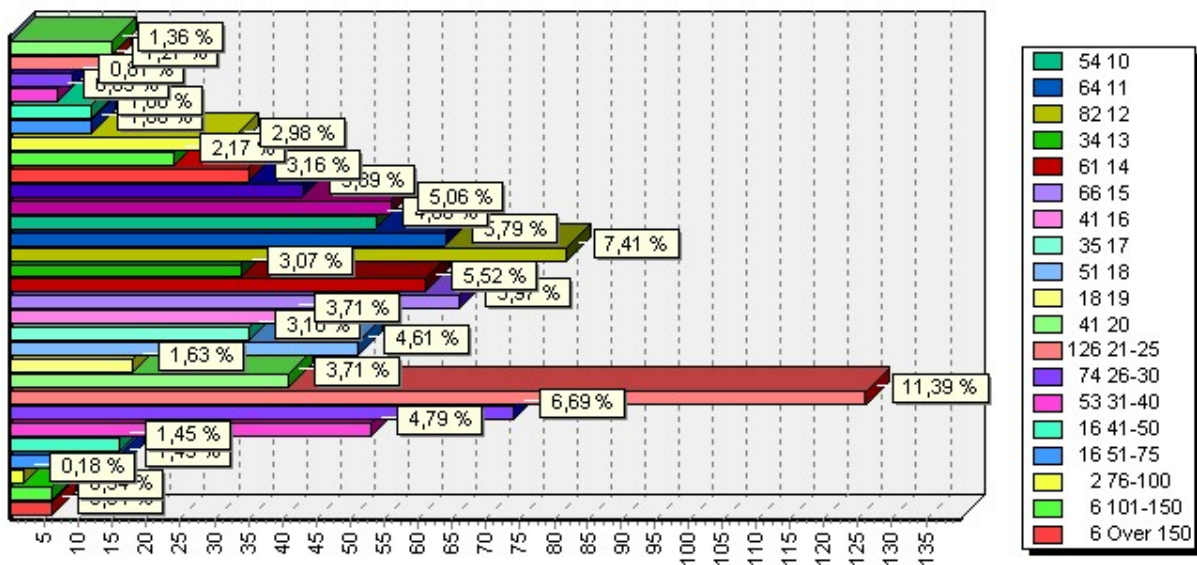
Figur 10: Er der indgået aftale om fredsvalg? n = 1.100

Figur 10 viser, at der på omkring 83 % af skolerne er indgået aftale om fredsvalg. På de øvrige 184 skoler (16,64 %) er der således afholdt kampvalg.

8. DELTAGELSE I VALGMØDET

Figur 11: Hvor mange stemmeberettigede forældre deltog i valgmødet? n = 1.091

Figur 11 viser fordelingen blandt skolerne på antallet af stemmeberettigede forældre, der deltog i valgmødet på deres barns skole. Til højre for figuren er angivet antallet af skoler med '10' til 'Over 150' fremmødte forældre.

Selve Figur 11 viser imidlertid procentandelene for *alle* svarmuligheder, dvs. lige fra '0' fremmødte (øverste lysegrønne bar), '1' fremmødt (den røde bar lige under), osv. til 'Over 150' fremmødte (nederste røde) Fremmødet varierer stærkt: Fra 0-4 forældre på relativt få skoler og til over 150 forældre på 6 skoler.

I alt har ca. 19.785² forældre deltaget i valgmøderne på de 1.091 skoler, dvs. 18,13 forældre i gennemsnit, men som det ses, er fremmødet præget af stor variation.

Hvis antallet af fremmødte forældre (19.785) ses i forhold til det anslåede samlede antal stemmeberettigede forældre på skolerne (550.315), udgør andelen af fremmødte 3,6 %.

9. SAMMENHÆNGEN MLM. SKOLESTØRRELSE OG DELTAGELSE I VALGMØDET

Omfanget af forældredeltagelse ved valgmødet kan ses som en indikator for forældrenes interesse i at opnå indflydelse på deres barns skole, evt. ved at stille op til valget. Man kunne forestille sig, at skolestørrelsen spiller en rolle i forhold til graden af fremmøde blandt forældrene. I Tabel 1 nedenfor ses den procentvise fordeling af antallet af deltagende forældre til valgmødet opdelt efter skolestørrelse. Der er ikke voldsomt stor forskel på små og større skoler, selvom der dog er en tendens til, at der på de mindste skoler (1-100 elever) er en lidt større andel af valgmøder med få deltagere end på de større skoler.

Tabel 1: Sammenhængen mlm. skolestørrelse og deltagelse i valgmødet, %, kolonnevis.

	Skolestørrelse						
	1-100	101-200	201-300	301-400	401-500	501-600	601-800
0-4	11,63	5,01	4,35	2,08	4,37	7,02	4,16
5-9	23,26	15,07	13,05	12,49	22,96	18,76	18,06

² Det samlede antal fremmødte forældre til valgmøderne er udregnet på baggrund af skoleledernes angivelser. Det samlede antal svar for hver svarmulighed er blevet udregnet og sammenlagt (antal svar multipliceret med værdi). I de tilfælde, hvor angivelsen falder indenfor et interval, f.eks. '51-75', er middelværdien for intervallet (i eksemplet 63,5) benyttet til at udregne antallet af fremmødte, i eksemplet: 8 x 63,5 = 508.

Antal	<i>10-14</i>	25,59	26,64	26,10	29,18	25,69	30,47	27,09
deltagende	<i>15-19</i>	16,29	19,30	25,23	18,74	19,12	15,62	20,84
forældre	<i>20-50</i>	23,26	29,73	28,70	34,72	25,69	26,56	26,39
	<i>51+</i>	0,00	4,24	2,61	2,77	2,18	1,56	3,47

I alt		100,03	99,99	100,04	99,98	100,01	99,99	100,01

Skole og Samfunds undersøgelse af afstemningsvalg til Skolebestyrelsesvalget 2006

1. Hvor mange skoler dækker undersøgelsen?

Spørgeskemaet vedr. stemmeprocent og kønsfordeling blandt de valgte kandidater ved Skolebestyrelsesvalget 2006 er udsendt til 180 skoler, som tidligere har angivet, at der afholdes afstemningsvalg. Af de 180 skoler har 146 (81,1 %) svaret.

2. Stemmeprocent

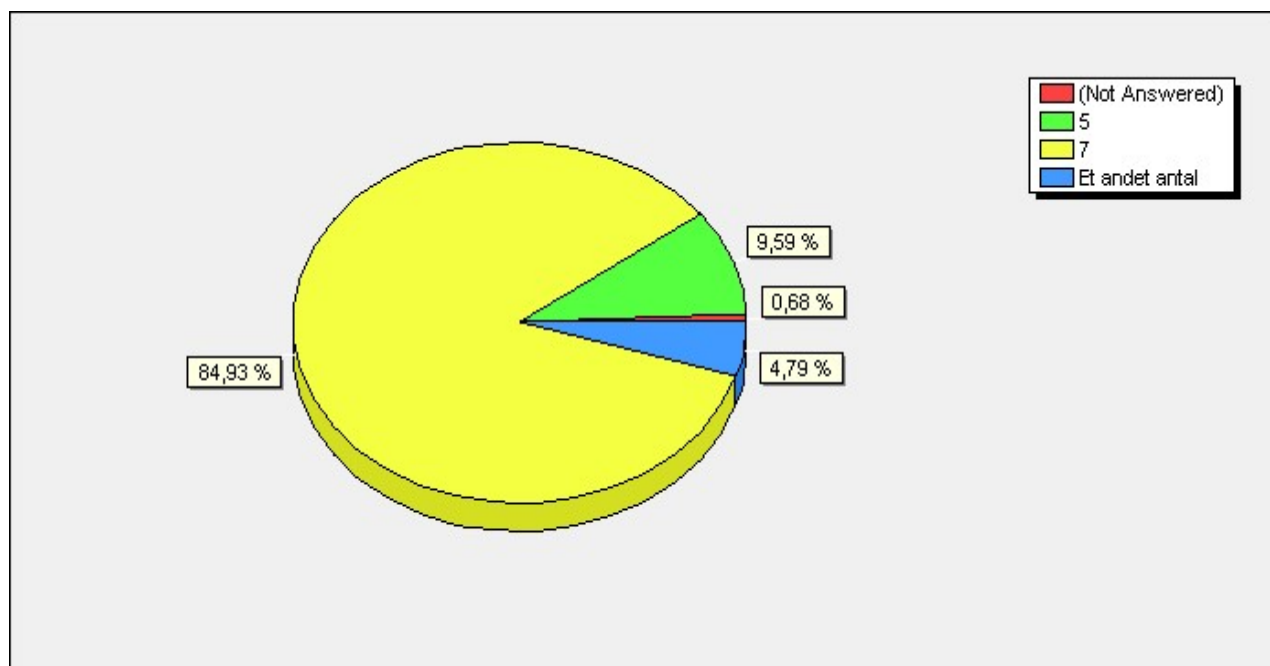
Stemmeprocenten er opgjort på baggrund af oplysninger fra skolelederne på de 146 skoler. De er blevet bedt angive antallet af stemmeberettigede forældre samt antallet af afgivne stemmer. Spørgsmålet om antallet af afgivne stemmer har givet anledning til en del unødigt forvirring, idet hver stemmeberettiget kan afgive 4 stemmer. Hensigten med spørgsmålet var at få oplyst, hvor mange personer, der havde stemt. Heldigvis lader det til, at langt de fleste skoleledere har forstået, at det var antallet af personer, som har stemt, der gerne skulle oplyses. I de enkelte tilfælde, hvor der er opgivet et antal stemmer, som er højere end antallet af stemmeberettigede, er antallet blevet divideret med fire, idet det her er antallet af stemmer, der er angivet og ikke antallet af personer, der har stemt. Således er det forsøgt at korrigere for disse fejl, men alligevel er resultatet behæftet med en ikke uvæsentlig fejlkilde.

Antal stemmeberettigede 77.054 / (100 x antal personer der har stemt 34.849) =

Stemmeprocent: 45,23

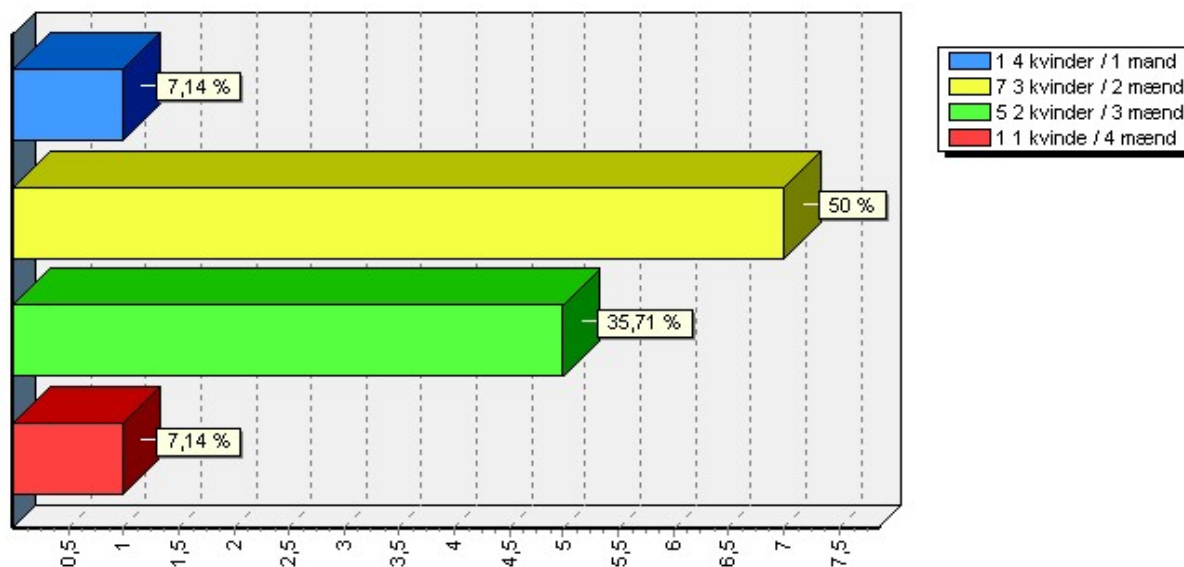
3. Antallet af kandidater på valg

Figur 1: Hvor mange skolebestyrelsesmedlemmer skulle vælges ved afstemningsvalget? n = 145

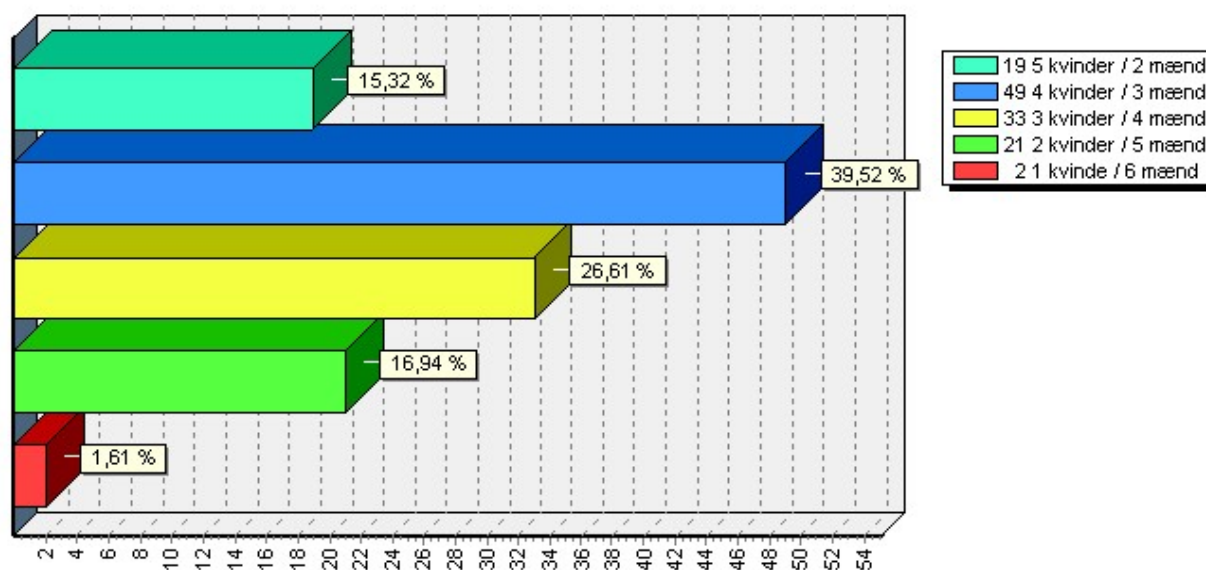

4. Kønsfordelingen blandt de valgte kandidater

Figur 2: Hvordan var kønsfordelingen blandt de valgte kandidater? Skoler med 5 medl. af SB, n = 14.

Figur 3: Hvordan var kønsfordelingen blandt de valgte kandidater? Skoler med 7 medl. af SB, n = 124.

Samlet er der blevet valgt 960 forældre ind i skolebestyrelserne på de 146 skoler. Fem skoler indgår ikke i Figur 3/Figur 4, fordi der på disse skoler er blevet valgt et andet antal ind i skolebestyrelsen end 5 eller 7. På de fem skoler er der i alt blevet valgt 22 (11 af hvert køn) skolebestyrelsesmedlemmer. Af de 960 personer valgt ved afstemningsvalg på de 146 skoler er 481 kvinder (50,1 %) og 479 mænd (49,9 %). Der er altså en meget lige fordeling mellem mænd og kvinder blandt de *valgte* kandidater. Det skal bemærkes, at kønsfordelingen blandt de opstillede kandidater er 55,2 % kvinder og 44,8 % mænd. Mænd har altså lidt større held med at blive valgt.